

**UCHWAŁA NR .....
RADY MIASTA KOŁOBRZEG**

z dnia ..... 2019 r.

w sprawie przyjęcia Miejskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii w Kołobrzegu na rok 2020.

Na podstawie art. 4¹ ust. 2 i 5 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2019 r. poz. 2277) i art. 10 ust. 2, 3 i 4 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. z 2019 r. poz. 852 z późn. zm.) Rada Miasta Kołobrzeg **uchwala, co następuje:**

§ 1. Przyjmuje się Miejski Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii w Kołobrzegu na rok 2020, stanowiący załącznik do niniejszej uchwały i stanowiący część Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Miasto Kołobrzeg na lata 2017 – 2020.

§ 2. Prezydent Miasta Kołobrzeg przedstawi Radzie Miasta Kołobrzeg roczne sprawozdanie z realizacji Miejskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii w Kołobrzegu na rok 2020, które będzie częścią sprawozdania z wykonania budżetu Gminy Miasto Kołobrzeg za rok 2020.

§ 3. Wykonanie uchwały powierza się Prezydentowi Miasta Kołobrzeg.

§ 4. Uchwała wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2020 r.

Załącznik do uchwały Nr .....
Rady Miasta Kołobrzeg
z dnia.....2019 r.

Miejski Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii w Kołobrzegu na rok 2020

Przyjęcie rocznego programu wynika z art. 4¹ ust. 2 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2019 r. poz. 2277) oraz art. 10 ust. 2 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. z 2019 r. poz. 852 z późn.zm.).

Rozdział I. Wstęp.

1. Problemy związane z uzależnieniami od alkoholu mają szczególne znaczenie wśród innych problemów społecznych, jakie występują w naszym mieście. Wynika to przede wszystkim z rozmiarów zjawiska oraz społecznych i ekonomicznych kosztów, jakie ponoszone są z tego tytułu. Konsumpcja alkoholu ma istotny wpływ na zdrowie fizyczne i psychiczne zarówno jednostek, jak i rodzin, a jej konsekwencje dotyczą nie tylko osób używających tych substancji szkodliwie, ale wpływają na całą populację. Nadużywanie alkoholu powoduje szkody zdrowotne, społeczne i ekonomiczne, czego wynikiem są choroby, zakłócenia bezpieczeństwa publicznego, przestępczość, wypadki samochodowe, przemoc w rodzinie, ubóstwo i bezrobocie. Problem uzależnienia uszkadza cały system rodzinny, a szczególnie dzieci, które żyją w ciągłym strachu i poczuciu zagrożenia, a negatywne wzorce wyniesione z dzieciństwa często przenoszone są w ich życie dorosłe. Spośród wszystkich zagrożeń społecznych, które odgrywają ważną rolę w kształtowaniu się polityki rozwiązywania problemów społecznych uzależnienie od alkoholu i jego szkodliwe spożywanie zajmują miejsce szczególne. Stanowią tym samym przestrzeń, której nie można lekceważyć i należy dołożyć wszystkich starań, aby zminimalizować negatywny wpływ alkoholu i uzależnienia na lokalną społeczność Gminy Miasto Kołobrzeg. Problem choroby alkoholowej nie dotyczy bowiem tylko i wyłącznie konkretnej osoby będącej w nałogu, ale oddziałuje na rodzinę, sąsiadów, współpracowników, itd.

2. Problem używania nielegalnych substancji psychoaktywnych i konsekwencji z tym faktem związanych dotyczy większości społeczeństw współczesnego świata. Problem uzależnienia od narkotyków jest w naszym kraju dostrzegalnym zjawiskiem. Jest on znaczący zarówno w skali ogólnokrajowej, jak i lokalnej. Narkomania nie jest zjawiskiem jednowymiarowym. Jest problemem zdrowotnym, bowiem niesie za sobą poważne ryzyko dla zdrowia publicznego, szczególnie w kontekście chorób infekcyjnych (HIV, żółtaczka, choroby weneryczne). Stanowi też problem prawny czy kulturowy. Uzależnienie, jako problem wielowymiarowy, jest przekroczeniem bardzo ulotnej i trudnej do zauważenia granicy między chęcią, która wyraża dobrowolność, a przymusem, który całkowicie zaburza kontrolę. Tę granicę przekracza się tylko raz, ale bezpowrotnie. Uzależniony, nawet gdy nie przyjmuje substancji psychoaktywnych, to do końca życia pozostaje osobą uzależnioną. Narkomania jako zjawisko społeczne znajduje się obok innych problemów i kwestii społecznych. W tym kontekście rozumiana jest jako efekt niekorzystnych czynników, które sprzyjają jej powstawaniu (np. dezintegracja społeczna) lub występuje jako przyczyna innych zjawisk i problemów (np. przestępczość) bądź jedno i drugie. Ale narkomania to także, a raczej przede wszystkim kwestia społeczna. Przyjmowanie substancji psychoaktywnych może prowadzić do uzależnienia, które powoduje wykluczenie społeczne, jest ściśle związane z wieloma innymi problemami społecznymi, jak przestępczość, bezrobocie, bezdomność czy prostytutcja. Narkomania jest chorobą dotyczącą wszystkich grup społecznych, niezależnie od wieku, wykształcenia i statusu materialnego. Zjawisko używania narkotyków ma z reguły także określone negatywne konsekwencje dla najbliższego otoczenia oraz zakłóca prawidłowe funkcjonowanie całego społeczeństwa, rodząc szereg szkód i kosztów. Dlatego też używanie narkotyków nie może być kwestią społecznie obojętną.

Rozdział II. Założenia programu.

1. Miejski Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii w Kołobrzegu na rok 2020, zwany dalej Programem, określa lokalną strategię w zakresie profilaktyki oraz minimalizacji szkód społecznych i indywidualnych wynikających z używania alkoholu i narkotyków. Program jest skierowany do wszystkich grup społecznych w jakikolwiek sposób związanych z problemami uzależnień, bądź zagrożonych prawdopodobieństwem ich wystąpienia. Program jest kontynuacją zadań realizowanych w 2019 roku i w latach poprzednich, określa zadania własne gminy wynikające z ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2019 r. poz. 2277) oraz ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. z 2019 r. poz. 852 z późn.zm.).

2. Program uwzględnia cele operacyjne określone w Narodowym Programie Zdrowia na lata 2016 – 2020 (Dz. U. z 2016 r. poz. 1492). Główne działania zapisane w Narodowym Programie Zdrowia, do których w sposób szczególny odnoszą się postanowienia niniejszego Programu to:

1) w obszarze uzależnienia od alkoholu m. in.:

- prowadzenie działań informacyjno - edukacyjnych, w tym kampanii edukacyjnych, dotyczących ryzyka szkód wynikających ze spożywania alkoholu dla konsumentów i ich otoczenia,
- upowszechnianie wiedzy na temat szkód wynikających z picia alkoholu przez kobiety w ciąży,
- poszerzanie i udoskonalanie oferty, upowszechnianie i wdrażanie programów profilaktycznych rekomendowanych w ramach systemu rekomendacji programów profilaktycznych i promocji zdrowia psychicznego adresowanych do dzieci, młodzieży, rodziców i wychowawców,
- podejmowanie działań interwencyjnych i edukacyjnych adresowanych do osób stosujących przemoc w rodzinie,

- inicjowanie, wspieranie i prowadzenie badań dotyczących problemów wynikających z używania alkoholu, w tym przemocy w rodzinie,

2) w obszarze uzależnienia od narkotyków m.in.:

- kształtowanie świadomości zdrowotnej i motywacji do dbania o zdrowie u dzieci i młodzieży szkolnej, ze szczególnym uwzględnieniem problematyki używania substancji psychoaktywnych i ich negatywnych następstw,
- prowadzenie doskonalenia kompetencji osób pracujących z dziećmi i młodzieżą dotyczącego wczesnego rozpoznawania zagrożenia używania środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, dopalaczy oraz umiejętności i podejmowania interwencji profilaktycznej,
- poszerzanie i udoskonalanie oferty, upowszechnianie oraz wdrażanie programów profilaktyki o naukowych podstawach lub o potwierdzonej skuteczności adresowanych do dzieci i młodzieży w wieku szkolnym,
- wspieranie programów reintegracji społecznej i zawodowej osób uzależnionych od środków odurzających, substancji psychotropowych,
- rozwijanie dostępu do leczenia ambulatoryjnego dla osób używających szkodliwie i uzależnionych od środków odurzających, substancji psychotropowych.

3. Realizacja Programu opierać się będzie na współpracy szeregu instytucji i organizacji pozarządowych, uwzględniających w swych działaniach dobieranie specyficznych metod do rozwiązywania konkretnych problemów. Nadużywanie alkoholu i narkotyków wiąże się bardzo często z ubóstwem i wykluczeniem społecznym, którego konsekwencje dotyczą nie tylko osoby uzależnione, ale i członków ich rodzin. Poszerzenie się ubóstwa materialnego stanowi również czynnik ryzyka powstawania zaburzeń w relacjach rodzinnych, konfliktów, wywoływania zachowań agresywnych. Wiąże się z tym osłabienie funkcji opiekuńczo-wychowawczej rodziny, co naraża w sposób szczególny dzieci i młodzież na poszukiwanie form aktywności często związanych ze spożywaniem alkoholu i narkotyków, wg wzorców wyniesionych ze środowiska rodzinnego.

Rozdział III. Wybrane wskaźniki obrazujące zakres zjawiska w mieście.

Dostępna statystyka dotycząca spożycia alkoholu, wzorów konsumpcji oraz działań podejmowanych na rzecz osób dotkniętych problemem alkoholowym nie jest kompletna i nie pozwala na precyzyjne określenie liczby osób i rodzin dotkniętych alkoholizmem. Poszczególne usługi i świadczenia udzielane przez różne podmioty nie dają rzeczywistego wyobrażenia o dynamice zjawiska i faktycznych barierach oraz ograniczeniach w dostępności do poszczególnych usług, świadczeń, programów terapeutycznych i programów redukcji szkód, a sumowanie osób i oferowanych pojedynczo świadczeń na podstawie informacji od poszczególnych wykonawców nie daje pewności, że beneficjenci tych zadań nie są wykazywani wielokrotnie.

Gmina Miasto Kołobrzeg liczy **46 481** mieszkańców (dane GUS na 31 grudnia 2018 r.). Na podstawie aktualnych szacunków w naszym mieście żyje około **930** osób uzależnionych od alkoholu oraz około **2 324 – 3 254** osób pijących szkodliwie i ryzykownie. Wokół nich żyją dorośli członkowie rodzin (małżonkowie, rodzeństwo, rodzice, dziadkowie) i dzieci żyjące w otoczeniu osoby uzależnionej od alkoholu, czyli ok. **3 719** mieszkańców. Zmiany w funkcjonowaniu jednego członka rodziny mają wpływ na wszystkich pozostałych, wywołując u nich zaburzenia zdrowotne i emocjonalne występujące z różnym nasileniem, nazywane współuzależnieniem. Współuzależnienie nie jest chorobą – to efekt przystosowania się do sytuacji problemowej. Osoba współuzależniona koncentruje się na szukaniu sposobu ograniczenia picia partnera i nieświadomie przejmuje odpowiedzialność i kontrolę za jego funkcjonowanie.

Tabela Nr 1 Dane Miejskiej Komisji ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Kołobrzegu (stan na dzień 27.11.2019 r.)

L.p.	Rok	Liczba rozpatrywanych wniosków o leczenie odwykowe	Liczba osób skierowanych do biegłych (psychiatra, psycholog)	Opinia biegłych (psychiatra, psycholog)			
				Uzależniony od alkoholu	Nadużywający alkoholu	Nieuzależniony	Nie zgłosił się na badanie
1	2018	65	59	24	1	1	33
2	2019	58	53	20	0	0	33

Tabela nr 2 – Liczba osób uzależnionych i współuzależnionych korzystających z terapii oraz porad na terenie Miasta Kołobrzeg (Poradnia Terapii Uzależnienia od Alkoholu i Współuzależnienia) – stan na dzień 30.11.2019 r.

DANE DOTYCZĄCE LICZBY OSÓB KORZYSTAJĄCYCH Z POMOCY będących mieszkańcami Gminy Miasta Kołobrzeg			
Lp.	Rodzaj świadczenia	2018	2019
1.	Pierwsza wizyta, porada diagnozująca występowanie zespołu uzależnienia	259	212
2	Porady udzielane w ciągu roku różnym osobom zgłaszającym problemy związane z uzależnieniem własnym	3435	3273
	Kobiety	73 osoby	60 osób
	Mężczyźni	251 osób	234 osoby
3	Porady udzielane w ciągu roku osobom współuzależnionym	105 osób (w tym 19 DDA) / 1268 porad /	123 osoby (w tym 27 DDA) / porady/
4	Działania ponadstandardowe finansowane z budżetu Gminy Miasto Kołobrzeg / nazwa	181 osób / 610 porad / problem alkoholowy: 72 os. problem narkotykowy: 38 os. współuzależnienie: 64 os. uzależnienia od czynności: 7 os.	152 osoby / 414 porady / problem alkoholowy : 63 os. problem narkotykowy: 29 os. współuzależnienie: 58 os. uzależnienia od czynności: 2 os.
A	Terapia indywidualna DDA	12 osób	11 osób
B	Psychoterapia grupowa na różnym poziomie (wstępna, konstruktywnych zachowań abstynenckich, destrukcja, na poziomie pogłębionym dla współuzależnionych) Treningi (Zapobiegania nawrotom choroby, asertywnych zachowań abstynenckich), maratony terapeutyczne	20 godz. 20 uczestników	46 godz. 85 uczestników w
C	Szkolenia i współpraca z MOPS, Kuratorami Sądowymi, Placówkami Oświatowymi (przedszkola, szkoły, internaty)	ok. 4x w miesiącu	ok. 4x w miesiącu
D	Poradnictwo i terapia nieletnich osób z uzależnieniem od alkoholu, z uzależnieniem od narkotyków, eksperymentujących ze środkami zmieniającymi	4 osoby	3 osoby

	świadomość(w tym dopalaczami) zagrożonych uzależnieniem		
E	Inne: §badania psychologiczne §superwizja kliniczna	32 godziny	12 godz. 36 godziny

Alkohol pije 85,5% dorosłych Polaków – wynika z badań nt. spożycia alkoholu w Polsce, zrealizowanych przez Ośrodek Badania Opinii Publicznej TNS OBOP w 2012 roku. Wśród konsumentów alkoholu jest więcej mężczyzn niż kobiet. Do spożywania trunków przyznało się 91% badanych mężczyzn, 19% kobiet deklaruowało, że są abstynentkami. Według badań najwięcej Polaków spożywających alkohol jest w grupie osób w wieku 18-24 lata (98%) oraz wśród mieszkańców największych miast (89%). Przeprowadzone badanie burzy stereotypowe myślenie o stosunku Polaków do alkoholu. Jak się okazuje, abstynenci nie są wcale wyjątkami w naszym kraju i stanowią aż 14,5% dorosłych Polaków. Ponadto największą grupę pijących znajdziemy nie we wsiach czy małych miasteczkach, jak się często błędnie zakłada, ale w największych miastach. Wręcz im większe miasto, tym większy procent mieszkańców spożywających alkohol. Z badań zrealizowanych przez TNS OBOP w I kwartale 2012 r. wynika, że najmniej abstynentów, bo 2% jest wśród młodych ludzi w wieku 18-24 lata. Ta tendencja systematycznie zwiększa się ze wzrostem wieku, tym samym w gronie starszych ludzi jest najwięcej osób, które nie piją alkoholu – 18% w grupie 50-59 lat oraz 26% wśród osób po 60 roku życia. Spożywający alkohol stanowią 89% osób z wyższym wykształceniem, 90% osób z zasadniczym i średnim, natomiast 98% z wykształceniem podstawowym. Biorąc pod uwagę miejsce zamieszkania, najmniej konsumentów alkoholu jest na wsi i w miastach do 100 tys. mieszkańców – 85%. Z kolei w miejscowościach od 100 - 500 tys. mieszkańców spożywający alkohol stanowią 86%, a w miastach powyżej 500 tys. mieszkańców – 89%. Ciekawe jest, że 75 % Polaków uważa, że pije mniej alkoholu niż inni, z kolei tylko 3% jest zdania, że spożywa więcej alkoholu od innych osób. Według przeprowadzonych badań ryzykowna konsumpcja alkoholu, która według norm WHO oznacza więcej niż 16 standardowych jednostek alkoholu spożytych w tygodniu przez kobietę i 21 przez mężczyzn, dotyczy 13% mężczyzn i zaledwie 1% kobiet w Polsce. Warto dodać, że jedna standardowa jednostka alkoholu równa się 10 g czystego alkoholu etylowego, czyli odpowiednik małego piwa, lampki wina czy małego kieliszka wódki.

Używanie substancji psychoaktywnych, a zwłaszcza alkoholu powszechnie uważa się za czynnik ryzyka odgrywający decydującą rolę w występowaniu przemocy w rodzinie. Badania w tym obszarze wykazują, że mężczyźni stosujący przemoc wobec swoich partnerek częściej nadużywają alkoholu niż mężczyźni nieprzejawiający agresji. Należy jednak zauważyć, że nie mówimy tu o bezpośrednim związku przyczynowo - skutkowym (choć wielu kobietom wydaje się, że jeżeli partner przestanie pić, to przestanie też zachowywać się agresywnie), ale raczej o współwystępowaniu i towarzyszeniu. Statystyki policyjne podają, że 64% sprawców przemocy w momencie interwencji znajdowało się pod wpływem alkoholu. Nie oznacza to automatycznie, że są to osoby uzależnione od alkoholu, bowiem wiadomo, że sam alkohol ze względu na swoje psychoaktywne działanie wpływa na skłonność do zachowań agresywnych również u osób, które nie są od niego uzależnione. Wśród modeli wyjaśniających zależność między alkoholem a agresją na szczególną uwagę zasługuje hipoteza rozhamowania, zgodnie z którą alkohol poprzez swoje bezpośrednie oddziaływanie na mózg osłabia mechanizmy samokontroli agresji. Druga hipoteza – zaburzeń procesów uwagi – kładzie nacisk na zaburzenia poznawcze u osób znajdujących się pod wpływem alkoholu. Przejawiają się one m.in. błędną oceną sytuacji (zachowanie innych może zostać zinterpretowane jako wrogie lub zagrażające) i w związku z tym nieadekwatną reakcją emocjonalną.

Alkohol ogranicza także zdolność do znajdowania rozwiązań bez uciekania się do przemocy i upośledza możliwość oceny konsekwencji podjętych działań. Sprzyja także usprawiedliwianiu przemocy i to zarówno przez samych sprawców („Gdybym był trzeźwy nigdy bym cię nie uderzył”), jak i ofiary oraz świadków („Gdyby nie był pod wpływem alkoholu, to by się tak nie zachował”). Swoje wysiłki koncentrują wtedy tylko i wyłącznie na zmotywowaniu czy wręcz zmuszeniu partnera (np. poprzez uruchomienie procedury zobowiązania do leczenia odwykowego) do zaprzestania picia, bo w tym upatrują główną przyczynę stosowania przemocy. Tymczasem samo wyeliminowanie alkoholu połączone nawet z ukończeniem terapii odwykowej, nie gwarantuje zmiany zachowań, ponieważ za przemoc w rodzinie odpowiadają wciąż do końca niepoznane czynniki biologiczne, społeczne, psychologiczne i kulturowe. Poza tym, w danym incydencie przemocy może wystąpić określona ich konstelacja, dlatego poszukiwanie przyczyny tylko w jednym czynniku może okazać się zawodne i mylące.

Dane z raportu pn. „Badanie używania alkoholu oraz innych substancji psychoaktywnych a także skali zaburzeń behawioralnych wśród uczniów szkół zlokalizowanych w Kołobrzegu.

Badanie zostało zrealizowane na zlecenie Gminy Miasto Kołobrzeg od 1 października 2016 roku do 1 grudnia 2016 roku. Zbieranie danych w terenie zostało przeprowadzone w miesiącach od października do końca listopada 2016 roku. Ponadto w listopadzie przeprowadzono badanie z rodzicami oraz nauczycielami, ze względu na ich dostępność w tym terminie, wynikającą z organizowanych zebrań w szkołach.

Badaniem objęci zostali uczniowie kołobrzeskich szkół. Próba została obliczona w oparciu o reprezentatywny udział poszczególnych typów szkół w Kołobrzegu. Założono realizację ankiet wśród 785 uczniów, jednakże w toku realizacji, pozyskane zostały opinie łącznie od 856 uczniów klas szóstych szkoły podstawowej oraz uczniów gimnazjum i szkół ponadgimnazjalnych. Pozyskane dane, pomimo ich większej liczebności, zostały włączone do badania, ze względu na specyfikę metody ankiet audytoryjnych. Zróżnicowanie liczebności klas, które jest znaczne pomiędzy różnymi typami szkół nie daje możliwości dokładnej realizacji próby, zgodne z pierwotnymi założeniami. Przyjmując również, iż wiele ankiet nie zostało w pełni wypełnionych można założyć, iż większa liczba pozyskanych danych gwarantuje wyższą ich rzetelność.

Dane tabelaryczne, ich omówienie były szeroko cytowane w poprzednich programach rozwiązywania problemów alkoholowych i zapobiegania narkomanii.

Obecnie Gmina Miasto Kołobrzeg zleciła wykonanie zadania pod nazwą: „Lokalna diagnoza problemów społecznych na terenie Gminy Miasto Kołobrzeg”. Wyniki badania będą znane po 23 grudnia 2019 roku, więc nie mogą posłużyć do opracowania niniejszego programu.

Rozdział IV Zasoby lokalne: instytucje i organizacje zajmujące się profilaktyką i rozwiązywaniem problemów uzależnień w Kołobrzegu.

L P	Podmiot	Zakres działania
1	Miejska Komisja ds. Rozwiązywania problemów alkoholowych	1.inicjowanie działań dotyczących rozwiązywania problemów uzależnień, pełnienie funkcji doradczej i opiniującej przy konstruowaniu Programu, 2.podejmowanie czynności zmierzających do orzeczenia o zastosowaniu wobec osoby uzależnionej od alkoholu obowiązku poddania się leczeniu odwykowego, 3.podejmowanie interwencji wobec rodzin dotkniętych przemocą w oparciu o procedurę „niebieska karta”, 4.dokonywanie kontroli przestrzegania zasad i warunków korzystania z zezwolenia na sprzedaż alkoholu oraz wizytacje miejsc działań finansowanych w ramach środków Programu.

2	<p>Poradnia Terapii Uzależnień od Alkoholu i Współzależnienia. Poradnia Uzależnień Regionalnego Szpitala w Kołobrzegu Punkt Konsultacyjny dla Osób z Problemami Uzależnień Punkt Konsultacyjny Przeciwdziałania Przemocy i Spraw Społecznych</p>	<p>1.Diagnozowanie uzależnienia, diagnozowanie współzależnienia, 2.realizacja programów psychoterapii, realizacja programów korekcyjnych, prowadzenie działań konsultacyjno – edukacyjnych dla członków rodzin dotkniętych następstwami spożywania alkoholu i narkotyków. Podmioty te pełnią funkcję terapeutyczną osób doświadczających przemocy i stosujących przemoc oraz ich rodzin</p>
3	<p>Pełnomocnik Prezydenta Miasta Kołobrzeg ds. Uzależnień</p>	<p>Pełnienie funkcji koordynatora, który nadzoruje realizację Programu w mieście.</p>
4	<p>Wydział Spraw Społecznych Urzędu Miasta Kołobrzeg</p>	<p>Prowadzenie dokumentacji Miejskiej Komisji ds. Rozwiązywania problemów Alkoholowych</p>
5	<p>Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Grupy Robocze</p>	<p>Podejmowanie działań mających na celu ustanie przemocy, w rodzinie, w tym kierowanie: 1.do Miejskiej Komisji ds. RPA wniosków o nałożenie obowiązku leczenia odwykowego na osoby uwikłane w przemoc, które nadużywają alkoholu, 2.wniosków do sądu o wgląd w sytuację małoletnich dzieci z rodzin gdzie występuje przemoc 3.zawiadomień do prokuratury o podejrzeniu popełnienia przestępstwa przemocy. Ponadto: 1.diagnozowanie problemu przemocy w rodzinie, 2.podejmowanie działań w środowisku zagrożonym przemocą w celach profilaktycznych, 3.podejmowanie interwencji w środowisku dotkniętym przemocą, 4.opracowywanie i realizacja indywidualnych planów pomocy, 5.inicjowanie działań w stosunku do osób stosujących przemoc</p>
6	<p>Placówki oświatowe na wszystkich szczeblach edukacji.</p>	<p>1.prowadzą profilaktyczną działalność informacyjną i edukacyjną w zakresie przeciwdziałania uzależnieniom dla dzieci i młodzieży oraz rodziców i wychowawców, 2., 3.dokonują wczesnej diagnozy, 4.realizują projekty profilaktyczne obejmujące profilaktykę uzależnień, 5.biorą udział w ogólnopolskich kampaniach edukacyjnych i informacyjnych, 6.udzielają pomocy pedagogicznej i psychologicznej uczniom, 7.organizują zajęcia pozalekcyjne rozwijające zainteresowania dzieci i młodzieży, 8.pomagają w wyrównaniu braków edukacyjnych.</p>
7	<p>Poradnia Psychologiczno – Pedagogiczna w Kołobrzegu</p>	<p>1.wczesna diagnoza, 2.poprawa jakości życia członków rodzin osób uzależnionych, 3.terapia zaburzeń rozwojowych i dysfunkcyjnych, 4.psychoedukacja, 5.interwencje w środowisku.</p>
8	<p>Placówki Wsparcia Dziennego</p>	<p>Prowadzone w formie opiekuńczej zapewniają dzieciom: - opiekę i wychowanie, pomoc w nauce, zajęcia sportowe oraz rozwój zainteresowań a także dożywanie,</p>

		<ul style="list-style-type: none"> - angażowanie dzieci i młodzieży w działalność profilaktyczną poprzez twórczy rozwój, - promowanie idei wolontariatu, - zapewnienie alternatywnych form spędzania czasu wolnego.
9	Miejski Ośrodek Pomocy w Kołobrzegu	<ol style="list-style-type: none"> 1. wykonuje pracę socjalną z rodzinami z problemami, 2. prowadzi działania na rzecz dożywiania dzieci pochodzących z rodzin dysfunkcyjnych, 3.) prowadzi działania w zakresie pomocy osobom bezdomnym uzależnionym od alkoholu, 4. motywuje do podjęcia leczenia odwykowego, 5. udziela pomocy finansowej i rzeczowej osobom, które podjęły leczenie odwykowe, 6. uruchamia procedurę „Niebieska Karta” w sytuacji występującej przemocy.
10	Kołobrzeski Dzienny Dom Pomocy dla Seniorów i Klub Senior +	<ol style="list-style-type: none"> 1. aktywizacja osób powyżej 60 roku życia nieaktywnych zawodowo, 2. zapobieganie dezintegracji społecznej, 3. pomoc w rozwiązywaniu codziennych problemów utrudniających funkcjonowanie, 4. utrzymanie i rozwijanie sprawności psychofizycznej, 5. stworzenie warunków sprzyjających samorealizacji uczestników przy wykorzystaniu ich zainteresowań, wiedzy i umiejętności.
11	Komenda Powiatowa Policji	<ol style="list-style-type: none"> 1. pełni funkcję ochrony przed przemocą w rodzinie, 2. kontroluje funkcjonowanie placówek prowadzących obrót alkoholem, 3. egzekwuje zakaz spożywania alkoholu w miejscach publicznych, 4. kontroluje trzeźwość kierujących pojazdami, 5. uruchamiają procedurę „Niebieska Karta” w sytuacji występującej przemocy w rodzinie, 6. wykonuje inne obowiązki nałożone na organ ustawą o policji.
12	Sąd Rodzinny w Kołobrzegu	<ol style="list-style-type: none"> 1. Wydział Rodzinny i Nieletnich: orzeka o obowiązku poddania się leczeniu odwykowemu, ustanawia nadzór kuratorski, podejmuje działania wobec rodzin niewydolnych wychowawczo. 2. Wydział Karny orzeka w sprawach przemocy w rodzinie oraz czynów zabronionych popełnianych przez sprawców pod wpływem alkoholu, narkotyków lub innych środków psychoaktywnych działających w podobny sposób. 3. Zespół Kuratorski Służby Sądowej Wykonujący Orzeczenia w Sprawach Rodzinnych i Nieletnich wykonuje czynności i orzeczenia wydane przez Sąd Rodzinny. 4. Zespół Kuratorski Służby Sądowej Wykonujący Orzeczenia w Sprawach Karnych prowadzi działania wobec osób stosujących przemoc oraz skazanych za inne przestępstwa popełnione pod wpływem alkoholu.
13	Prokuratura Rejonowa w Kołobrzegu	Kieruje do sądu wnioski o objęcie przymusowym leczeniem odwykowym oraz prowadzi ustawowe działania zmierzające do zebrania materiału dowodowego, sporządzenia aktu oskarżenia i oskarżenia przed sądem sprawców stosujących przemoc.
14	Regionalny Szpital w Kołobrzegu	<ol style="list-style-type: none"> 1. udziela pomocy medycznej pacjentom pod wpływem alkoholu lub środków odurzających, 2. udziela wsparcia, prowadzi leczenie i rehabilitację pacjentów uzależnionych, 3. uruchamiają procedurę „Niebieska Karta” w sytuacji

		występującej przemocy w rodzinie.
1 5	Podstawowa Opieka Zdrowotna	1.wczesna diagnoza ryzykownego spożywania alkoholu i zażywania środków odurzających, 2.podejmowanie interwencji w celu ograniczenia spożywania alkoholu i środków uzależniających, 3.przekazywanie informacji o różnych formach pomocy, 4.udzielanie podstawowej opieki lekarskiej i pielęgniarskiej osobom potrzebującym pomocy.
1 6	Miejskie instytucje kultury	Promują bezpieczni i wolny od środków uzależniających sposób spędzania wolnego czasu, wskazują alternatywne sposoby spędzania wolnego czasu.
1 7	Straż Miejska	1.współpracuje z Policją w zakresie jej działań ustawowych, 2.monitoruje obiekty handlu alkoholem, 3.zwalcza miejsca sprzedaży środków odurzających, 4.prowadzi działania profilaktyczne, 5.egzekwuje zakaz spożywania alkoholu w miejscach publicznych.
1 8	Organizacje pozarządowe	Realizują zadania zlecone w zakresie profilaktyki uzależnień.
1 9	Lokalne media	1.udział w lokalnych kampaniach edukacyjnych, 2.prowadzą akcje edukacyjno – informacyjne, 3.przekazują informacje o zdarzeniach, w których zachodzi podejrzenie, że sprawca znajdował się pod wpływem alkoholu lub środków psychoaktywnych, 4.informują o skazaniu prawomocnym wyrokiem sprawców.

Wśród w/w podmiotów, znajdujących się na terenie Gminy Miasto Kołobrzeg, pracę w zakresie profilaktyki i terapii uzależnień wykonują:

- terapeuci uzależnień,
- psychologowie,
- pedagodzy,
- prawnicy,
- pracownicy socjalni,
- asystenci rodziny,
- specjaliści pracy z rodziną ds. uzależnień i przemocy,
- członkowie Miejskiej Komisji ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
- funkcjonariusze Policji,
- pracownicy Straży Miejskiej,
- nauczyciele,
- wychowawcy,
- księża,
- radni Rady Miasta Kołobrzeg,
- lekarze rodzinni,
- wolontariusze,
- pracownicy Miejskiej Biblioteki Publicznej im. G. Anonima i Pedagogicznej,
- pracownicy Regionalnego Centrum Kultury w Kołobrzegu im. Z. Herberta,
- członkowie lokalnych organizacji pozarządowych i trzeźwościowych,

- pracownicy świetlic środowiskowych,
- sędziowie oraz kuratorzy sądowi,
- pracownicy placówek rekreacyjno – sportowych,
- firmy szkoleniowe.

Rozdział V. Rynek alkoholowy w Kołobrzegu, finansowanie Programu.

1. Zgodnie z art. 12 ust. 1 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi, rada gminy ustala, w drodze uchwały, maksymalną liczbę zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych na terenie gminy (miasta), odrębnie dla:

- 1) poszczególnych rodzajów napojów alkoholowych, o których mowa w art. 18 ust. 3;
- 2) zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia w miejscu sprzedaży;
- 3) zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia poza miejscem sprzedaży.

2. Na podstawie art. 12 ust. 3 w/w ustawy, rada gminy ustala, w drodze uchwały, zasady usytuowania na terenie gminy miejsc sprzedaży i podawania napojów alkoholowych.

Rada Miasta Kołobrzeg podjęła następujące uchwały w tym zakresie:

W Kołobrzegu obowiązuje uchwała nr XLV/687/18 Rady Miasta Kołobrzeg z dnia 20 sierpnia 2018r. w sprawie maksymalnej liczby zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych oraz zasad usytuowania na terenie Gminy Miasto Kołobrzeg miejsc sprzedaży i podawania napojów alkoholowych, (Dz. Urz. Woj. Zachodniopomorskiego z 7 września 2018 r. poz. 4063).

Liczba zezwoleń na sprzedaż alkoholu w Kołobrzegu na dzień 30.11.2018 roku

L. p.	Rodzaj zezwolenia	Detal liczba wydanych zezwoleń	Detal liczba obowiązujących zezwoleń	Gastronomia liczba wydanych zezwoleń	Gastronomia liczba obowiązujących zezwoleń
1.	A do 4,5% alkoholu oraz piwo	28	113	110	264
2.	B powyżej 4,5% do 18% alkoholu (z wyjątkiem piwa)	27	109	75	206
3.	C powyżej 18% alkoholu	25	107	56	166
Ilość punktów sprzedaży		Detal		Gastronomia	
		124		291	

Rozdział VI. Zasady wynagradzania członków Miejskiej ds. Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

1. Ustala się wynagrodzenie w wysokości:

- 500,00 zł brutto dla Przewodniczącego Komisji
- 350,00 zł brutto dla członków Komisji.

2. Wynagrodzenie obejmuje wszystkie posiedzenia plenarne i posiedzenia zespołów w danym miesiącu.

3. Wynagrodzenie za udział w posiedzeniach przysługuje na podstawie list obecności zatwierdzanych przez Przewodniczącego Komisji.

4. Każda nieobecność na posiedzeniu plenarnym lub posiedzeniu zespołu powoduje obniżenie wynagrodzenia w wysokości proporcjonalnej do liczby posiedzeń odbytych w tym miesiącu kalendarzowym, np.: w przypadku trzech odbytych posiedzeń nieobecność na jednym spowoduje obniżenie wynagrodzenia o 1/3, nieobecność na dwóch spowoduje obniżenie wynagrodzenia o 2/3.

5. Członkom komisji przysługuje zwrot kosztów podróży służbowych w związku z wyjazdami na

szkolenia, konferencje oraz kontrole związane z profilaktyką uzależnień, zgodnie z powszechnie obowiązującymi przepisami szczególnymi regulującymi warunki ustalania i zasady zwrotu kosztów podróży służbowych.

W ramach Komisji funkcjonuje:

1. Zespół ds. uzależnień i przeciwdziałania przemocy.
2. Zespół ds. programowych i kontroli.

Rozdział VII. Cele Programu.

1. Cel strategiczny Programu:

Ograniczanie zdrowotnych i społecznych skutków wynikających z nadużywania napojów alkoholowych oraz substancji psychoaktywnych poprzez podnoszenie poziomu wiedzy i świadomości mieszkańców Gminy Miasto Kołobrzeg oraz prowadzenie skoordynowanych działań profilaktycznych, terapeutycznych i rehabilitacyjnych.

2. Cele szczegółowe:

- 1) zapobieganie wykluczeniu społecznemu osób nadużywających, uzależnionych od alkoholu i narkotyków i członków ich rodzin poprzez zapewnienie dostępu do świadczeń terapeutycznych i rehabilitacyjnych oraz pomocy dzieciom i młodzieży z rodzin z problemem uzależnień,
- 2) ograniczenie zaburzeń życia rodzinnego związanych z używaniem alkoholu i narkotyków, w tym ograniczenie skali zjawiska przemocy w rodzinie,
- 3) umożliwienie osobom nadużywającym oraz uzależnionym od alkoholu i narkotyków i członkom ich rodzin korzystania z różnorodnych form profesjonalnych działań pomocowych,
- 4) prowadzenie działalności profilaktycznej i informacyjnej na rzecz mieszkańców Gminy Miasto Kołobrzeg w zakresie problematyki uzależnienia od alkoholu i narkotyków,
- 5) wspomaganie działalności podmiotów służących rozwiązywaniu problemów uzależnień.

Do zrealizowania powyższych celów wykorzystane zostaną działania skierowane do mieszkańców

Kołobrzegu ujęte w trzech obszarach profilaktyki:

- 1) **Profilaktyka uniwersalna** – to działania profilaktyczne adresowane do całych grup (populacji) bez względu na stopień indywidualnego ryzyka występowania uzależnienia. Ich celem jest zmniejszanie lub eliminowanie czynników ryzyka sprzyjających rozwojowi problemów uzależnień w danej populacji. To poszerzanie i udoskonalanie oferty, upowszechnianie oraz wdrażanie programów profilaktyki o naukowych podstawach lub o potwierdzonej skuteczności adresowanych do dzieci i młodzieży w wieku szkolnym, osób dorosłych, w tym programów profilaktyki, które biorą pod uwagę wspólne czynniki chroniące i czynniki ryzyka używania substancji psychoaktywnych i innych zachowań

ryzykownych, w szczególności zalecanych w ramach Systemu rekomendacji programów profilaktycznych i promocji zdrowia psychicznego.

- 2) **Profilaktyka selektywna** – to działania profilaktyczne adresowane do jednostek lub grup, które ze względu na swoją sytuację społeczną, rodzinną, środowiskową lub uwarunkowania biologiczne są narażone na większe od przeciętnego ryzyko wystąpienia problemów uzależnień lub innych zaburzeń zdrowia psychicznego. Profilaktyka ta jest przede wszystkim działaniem uprzedzającym, a nie naprawczym. To poszerzanie i udoskonalanie oferty i wspieranie realizacji programów o naukowych podstawach lub o potwierdzonej skuteczności realizowanych m.in. przez organizacje pozarządowe i lokalnie działające podmioty publiczne w miejscach o zwiększonym ryzyku używania środków odurzających, substancji psychotropowych
- 3) **Profilaktyka wskazująca** - to działania profilaktyczne adresowane do osób (grup), które demonstrują wczesne symptomy problemów uzależnień lub innych zaburzeń zachowania lub problemów psychicznych, ale nie spełniają jeszcze kryteriów diagnostycznych picia szkodliwego, uzależnienia od alkoholu lub narkotyków lub innych zaburzeń związanych z nadużywaniem substancji psychoaktywnych opisanych w Międzynarodowej Klasyfikacji Chorób i Problemów Zdrowotnych ICD -10.

Rozdział VIII. Zadania Programu.

Zadanie 1.

Zwiększanie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu lub narkotyków i osób zagrożonych uzależnieniem. Sposób realizacji:

1. Współpraca z placówkami leczenia odwykowego, w tym udzielanie dotacji celowej na:

- 1) zwiększanie dostępności i podnoszenie jakości specjalistycznych świadczeń w zakresie leczenia uzależnienia od alkoholu i narkotyków, realizacja ofert terapii dla osób uzależnionych, niekontraktowanych przez NFZ,
- 2) wspieranie doskonalenia zawodowego specjalistów psychoterapii – superwizja kliniczna,
- 3) pokrywanie kosztów wynajmu pomieszczeń.

2. Finansowanie udziału w obowiązkowym programie zdrowienia dla osób po odwykowym leczeniu stacjonarnym tzw. program „after care”.

3. Finansowanie działalności informacyjno – edukacyjnej i interwencyjno - motywującej Miejskiej Komisji ds. RPA:

- 1) wynagrodzenia członków Komisji,
- 2) koszty opinii biegłych (psycholog i psychiatra), w przedmiocie uzależnienia od alkoholu
- 3) koszty postępowań sądowych (opłaty sądowej).

4. Wspieranie działalności środowisk samopomocy dla osób uzależnionych i współuzależnionych tj. Wspólnot AA, NA, AI – Anon, DDA, AH poprzez udostępnianie pomieszczeń na odbywanie spotkań oraz wsparcie merytoryczne.

5. Pokrywanie kosztów eksploatacji budynku Centrum Spraw Społecznych przy ul. Okopowej 15A - siedziby podmiotów rozwiązujących problemy uzależnień (Poradni TUAiW, Pełnomocnika ds. Uzależnień, MK ds. RPA, klub abstynenta, sale mityngowe, organizacje pozarządowe).

Wskaźniki:

- liczba osób z miasta leczących się w trybie ambulatoryjnym,
- liczba pacjentów pierwszorazowo leczących się w trybie ambulatoryjnym,

- liczba osób z którymi członkowie Miejskiej Komisji ds. RPA przeprowadzili rozmowy interwencyjno - motywujące do podjęcia leczenia odwykowego,
- liczba osób, które zawarły „kontrakt” z Miejską Komisją ds. RPA w sprawie podjęcia leczenia odwykowego i tych którzy ukończyli program leczenia odwykowego,
- liczba osób uzależnionych od alkoholu, wobec których Miejska Komisja ds. RPA wystąpiła do sądu z wnioskiem o zobowiązanie do podjęcia leczenia odwykowego,
- liczba osób skierowanych na badanie przez biegłych i liczba wydanych opinii w przedmiocie uzależnienia od alkoholu,
- liczba działających klubów abstynenta oraz grup AA, NA, AI – Anon, DDA, AH.

Zadanie 2.

Udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe i narkomanii, pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie i wykluczeniem społecznym i integrowanie tych osób i rodzin ze środowiskiem lokalnym z wykorzystaniem pracy socjalnej i kontraktu socjalnego

1. Finansowanie działalności Punktu Konsultacyjnego Przeciwdziałania Przemocy i Spraw Społecznych przy ul. Okopowej 15A - udzielanie porad prawnych i psychologicznych.

2. Dofinansowanie realizacji programów wspierających dla członków rodzin z problemem alkoholowym i narkomanii (osób współuzależnionych) – pacjentów Poradni Terapii Uzależnienia od Alkohol i Współuzależnienia oraz osób doświadczających przemocy.

3. Udział w ogólnopolskich i regionalnych kampaniach informacyjno – edukacyjnych oraz organizacja lokalnych kampanii i szkoleń z zakresu przeciwdziałania uzależnieniom i przemocy.

4. Udzielanie pomocy osobom uzależnionym i rodzinom osób uzależnionych dotkniętym ubóstwem i wykluczeniem społecznym i integrowanie tych osób ze środowiskiem lokalnym z wykorzystaniem pracy socjalnej i kontraktu socjalnego, poprzez działania realizowane przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej.

5. Finansowanie działań służących przeciwdziałaniu przemocy, w tym szkoleń dla różnych służb społecznych: Policja, MOPS, Miejska Komisja ds. RPA, Zespół Interdyscyplinarny, inne.

6. Wspieranie działań Zespołu Interdyscyplinarnego oraz Grup Roboczych, podejmujących interwencje wobec rodziny dotkniętej przemocą w oparciu o procedurę „Niebieska Karta”.

7. Dofinansowanie organizacji różnych form wypoczynku dla dzieci i młodzieży z grup ryzyka, przebiegających z realizacją programów edukacyjno – profilaktycznych, na podstawie naboru, którego dokonuje m.in. Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Kołobrzegu.

Wskaźniki:

- liczba udzielonych porad psychologicznych i prawnych,
- liczba porad udzielonych osobom dotkniętym przemocą,
- liczba szkoleń/konferencji oraz liczba ich uczestników,
- nakład informatora,
- liczba kampanii,
- liczba rodzin dotkniętych problemem alkoholowym i narkomanii, którym udzielono pomocy z wykorzystaniem pracy socjalnej i kontraktu socjalnego,

- liczba rodzin dotkniętych problemem alkoholowym i narkomanią, którym udzielono pomocy materialnej,
- liczba osób uzależnionych, które w wyniku zawartego kontraktu podjęły leczenie odwykowe,
- liczba osób uzależnionych od alkoholu i narkotyków, po zakończeniu programu terapeutycznego uczestniczących w programach obejmujących reintegrację społeczną i zawodową,
- liczba spraw prowadzonych przez Zespół Interdyscyplinarny w oparciu o procedurę Niebieskiej Karty.

Zadanie 3.

Prowadzenie profilaktycznej działalności wychowawczej, edukacyjnej, informacyjnej oraz szkoleniowej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomani, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć rekreacyjno - sportowych, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo wychowawczych i socjoterapeutycznych:

1. Wspieranie placówek oświatowych poprzez:

- 1) wprowadzanie do nich nowoczesnych programów edukacyjnych, w tym rekomendowanych przez PARPA, dotyczących problemów uzależnień, obejmujących coraz młodsze grupy wiekowe,
- 2) prowadzenie programów profilaktycznych rozwoju osobowości i działań twórczych dla dzieci i młodzieży,
- 3) prowadzenie działań korekcyjno - wychowawczych w stosunku do dzieci i młodzieży eksperymentujących z środkami psychoaktywnymi,
- 4) dofinansowanie zakupu wyposażenia i sprzętu do realizacji programów profilaktycznych, działań pedagogów i psychologów szkolnych, programów rekreacyjno – sportowych i promujących zdrowy styl życia wśród dzieci i młodzieży.

2. Podnoszenie kompetencji nauczycieli, wychowawców i pedagogów w zakresie wdrażania skutecznych strategii profilaktycznych w pracy z dziećmi i młodzieżą.

3. Realizacja środowiskowych programów alternatywnych wobec uzależnień, adresowanych do dzieci i młodzieży, promujących życie bez alkoholu i innych środków psychoaktywnych, w tym zajęć sportowych i sportowo - rekreacyjnych jako element lub uzupełnienie szkolnego programu profilaktyki.

4. Poszerzenie i udoskonalanie oferty, upowszechnianie oraz wdrażanie programów rozwijających kompetencje wychowawcze rodziców i wychowawców sprzyjające kształtowaniu postaw i zachowań prozdrowotnych dzieci i młodzieży.

5. Organizacja wypoczynku letniego w miejscu zamieszkania dla dzieci i młodzieży, w szczególności z grup ryzyka z realizacją programu profilaktycznego.

6. Realizacja innych programów/projektów w zakresie profilaktyki uniwersalnej, selektywnej i wskazującej, adresowanych do dzieci, młodzieży, rodziców oraz innych osób dorosłych.

7. Prowadzenie działań informacyjno - edukacyjnych, w tym kampanii edukacyjnych, dotyczących ryzyka szkód wynikających ze spożywania alkoholu dla konsumentów i ich otoczenia.

8. Upowszechnianie informacji dotyczących zjawiska przemocy w rodzinie i możliwości przeciwdziałania przemocy w rodzinach, w szczególności z problemem alkoholowym.

9. Upowszechnianie wiedzy na temat szkód wynikających z picia alkoholu przez kobiety w ciąży.

10. Organizacja lokalnych imprez i innych przedsięwzięć promujących zdrowy i trzeźwy styl życia, w tym z uwzględnieniem aktywności kulturalnej i sportowej dzieci i młodzieży oraz całych rodzin, promocja rodziny, współorganizowanie przedsięwzięć rekreacyjno - sportowych i integracyjnych na osiedlach.

11. Edukacja publiczna z zakresu profilaktyki i rozwiązywania problemów uzależnień m.in. poprzez prowadzenie stałego systemu informacji o działaniach podejmowanych na terenie miasta w zakresie rozwiązywania problemów uzależnień oraz promocja Programu.

12. Udział w ogólnopolskich i regionalnych kampaniach informacyjno – edukacyjnych oraz organizacja lokalnych kampanii.

13. Prowadzenie szkoleń w zakresie problemów społecznych dla różnych grup zawodowych i społecznych, w tym działań edukacyjnych skierowanych do sprzedawców napojów alkoholowych oraz działań kontrolnych i interwencyjnych, mających na celu ograniczanie dostępności napojów alkoholowych.

Wskaźniki:

- liczba dzieci i młodzieży, rodziców i kadry pedagogicznej uczestniczących w działaniach realizowanych w ramach szkolnych programów profilaktyki,
- liczba podmiotów realizujących program środowiskowych/pozalekcyjnych zajęć sportowo – rekreacyjnych i liczba adresatów tych programów,
- liczba placówek wsparcia dziennego realizujących programy opiekuńcze i liczba adresatów tych programów,
- liczba innych działań profilaktycznych i liczba ich adresatów,
- liczba podmiotów będących organizatorami wypoczynku letniego oraz liczba uczestników form w miejscu zamieszkania,
- liczba szkoleń/konferencji/seminariów oraz liczba ich adresatów,
- liczba kampanii profilaktycznych.

Zadanie 4.

Wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych i narkomanii

1. Wspomaganie systemu współpracy służb, instytucji, organizacji i osób fizycznych zaangażowanych w profilaktykę i rozwiązywanie problemów uzależnień.

2. Włączenie organizacji pozarządowych w realizację zadań Programu poprzez zlecenie realizacji zadań publicznych w oparciu o przepisy ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie, w tym w szczególności zadań z obszaru przeciwdziałania patologiom i uzależnieniom.

3. Merytoryczne wspieranie organizacji pozarządowych realizujących zadania związane z przeciwdziałaniem patologiom i uzależnieniom.

4. Promowanie i upowszechnianie dobrych praktyk w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych i narkomanii oraz informacji na temat placówek, instytucji i organizacji pozarządowych działających na rzecz osób uzależnionych i członków ich rodzin.

5. Wspieranie i dofinansowanie działań służących rozwiązywaniu problemów uzależnień prowadzonych przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej, w tym:

- 1) prowadzenie działań na rzecz uzależnionych osób bezdomnych, szczególnie w okresie zimowym,
- 2) realizacja projektów socjalnych na rzecz wspierania dzieci i rodzin,
- 3) rozwijanie działalności placówek wsparcia dziennego dla dzieci z rodzin dysfunkcyjnych, tj. świetlic z zajęciami opiekuńczo-wychowawczymi, w tym: finansowanie pracy merytorycznej z dziećmi, kosztów funkcjonowania świetlic oraz dożywiania uczestników zajęć.

6. Przebudowa pomieszczeń z przeznaczeniem na placówkę wsparcia dziennego – świetlicę dla dzieci.

7. Realizacja przez instytucje kultury programów alternatywnych wobec uzależnień adresowanych do dzieci i młodzieży, opartych na idei konstruktywnego wykorzystania czasu wolnego poprzez aktywność kulturalną, w tym Miejska Biblioteka Publiczna - program „Biblioteka bezpieczna i przyjazna dziecku”.

8. Wspieranie Powiatu Kołobrzeskiego i jego jednostek organizacyjnych poprzez zlecenie realizacji na terenie jednostek działalności profilaktycznej, skierowanej do młodzieży, rodziców i kadry.

9. Wspieranie podmiotów, organizacji, służb i instytucji zajmujących się profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych i narkomanii, w tym doposażenie w sprzęt:

- 1) Centrum Spraw Społecznych w Kołobrzegu,
- 2) Komendy Powiatowej Policji w Kołobrzegu, zakup narkotestów oraz urządzeń do pomiaru trzeźwości,
- 3) Regionalnego Szpitala w Kołobrzegu,
- 4) innych podmiotów składających oferty.

10. Tworzenie bezpiecznych miejsc spędzania czasu wolnego, rekreacji, sportu oraz zabaw w mieście, w tym: place zabaw na osiedlach, budowa sali gimnastycznej przy Szkole Podstawowej Nr 5 w Kołobrzegu.

11. Współdziałanie i wspieranie stowarzyszeń abstynenckich, ruchów samopomocowych oraz grup wsparcia, a także finansowanie działalności gospodarza Klubu Abstynenta i sal mityngowych.

12. Finansowanie i prowadzenie obsługi kancelaryjnej Miejskiej Komisji ds. RPA oraz Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie.

13. Udostępnianie pomieszczeń Centrum Spraw Społecznych przy ul. Okopowej 15A w celu odbywania spotkań służących realizacji zadań z zakresu rozwiązywania problemów uzależnień oraz innych problemów społecznych.

14. Włączenie w realizację zadania instytucji i podmiotów przydatnych w realizacji celów programu, takich jak: policja, sądy, kuratorzy sądowi, Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Kołobrzegu oraz przedstawiciele organizacji pozarządowych.

Wskaźniki:

- liczba podmiotów uczestniczących w realizacji Programu,
- liczba zawartych umów i zleceń,
- liczba podmiotów doposażonych w sprzęt,
- liczba uczestników działań wspierających proces zdrowienia, poza terapią uzależnień,

- liczba osób uczestniczących w programie edukacyjno - korekcyjnym,
- liczba osób biorących udział w grupach wsparcia.

Zadanie 5.

Podjęcie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w art. 131, 14 i 15 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego.

1. Lustracja obiektów handlowych pod kątem realizacji zapisów ustawy zabraniającej reklamy promocji napojów alkoholowych z wyjątkiem piwa w zakresie zawartym w art. 131 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi,

2. Monitorowanie zgodności usytuowania na terenie gminy miejsc sprzedaży i podawania napojów alkoholowych zgodnie z art. 18 ust. 3a ustawy z dnia 26 października 1982 roku o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi,

3. Kontrola obiektów handlu detalicznego i zakładów gastronomicznych w zakresie przestrzegania zasad i warunków korzystania z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych, sprzedaży i podawania napojów alkoholowych osobom nietrzeźwym lub niepełnoletnim, jak również na kredyt i pod zastaw,

4. Występowanie w charakterze oskarżyciela publicznego w sprawach sądowych związanych z nadużywaniem alkoholu, jak również z nieprzestrzeganiem ustawy z dnia 26 października 1982 roku o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi.

Wskaźniki:

- liczba kontroli punktów sprzedaży napojów alkoholowych,
- liczba cofniętych zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych,
- liczba osób, które ukarano grzywną za spożywanie alkoholu w miejscach publicznych,
- liczba osób zatrzymanych do wytrzeźwienia w pomieszczeniach policyjnych.

Zadanie 6.

Monitorowanie problemów alkoholowych i narkomanii na terenie Kołobrzegu.

1. Zbieranie i analiza danych statystycznych.

2. Gromadzenie danych od realizatorów i ich analiza w kontekście wskaźników realizacji Programu.

3. Prowadzenie stałego monitoringu realizacji zadań merytoryczno – finansowych przez Miejską Komisję ds. RPA.

Wskaźniki:

- liczba przygotowanych diagnoz,
- liczba przygotowanych sprawozdań,
- liczba wizytacji dokonanych przez MK ds. RPA.

Rozdział IX. Źródła i zasady finansowania Programu.

1. Zgodnie z art. 182 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi, dochody gminy pochodzące z opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych są przeznaczane na realizację Programu, a wydatki ujmuje się w budżecie gminy w Dziale 851 – „Ochrona Zdrowia”, Rozdziale 85153 – Zwalczanie Narkomanii oraz Rozdziale 85154 – „Przeciwdziałanie Alkoholizmowi”. Zadania Programu finansowane są także ze środków będących w posiadaniu podmiotów, realizujących przypisane im ustawowo lub statutowo zadania w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych i narkomanii.

2. Zlecenie zadań ujętych w Programie nastąpi zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa. Zlecenie zadań miejskim jednostkom organizacyjnym, w tym placówkom oświatowym, może nastąpić także w drodze zmiany dysponenta środków budżetowych.

3. Podmioty realizujące zadania programu:

- 1) składają sprawozdanie z realizacji zadania,
- 2) są zobowiązane do każdorazowego zamieszczania informacji o źródle dofinansowania lub finansowania zadania.

Rozdział X. Realizacja i monitoring Programu.

1. Za koordynację i realizację zadań w ramach Programu odpowiedzialny jest funkcjonujący w strukturze Urzędu Miasta Kołobrzeg Pełnomocnik Prezydenta Miasta ds. Uzależnień oraz Wydział Spraw Społecznych przy udziale Miejskiej Komisji ds. RPA.

2. Zadania Programu realizowane będą poprzez:

- 1) siły własne PU i WS w obszarze polityki społecznej i współpracy z podmiotami na rzecz działań skierowanych do odbiorców Programu,
- 2) włączanie się innych wydziałów i miejskich jednostek organizacyjnych, dysponujących środkami finansowymi w ramach Programu,
- 3) zakupy i zlecenia zewnętrzne (konkursy ofert, nabór wniosków, zamówienia publiczne),
- 4) dotacje na zakup świadczeń zdrowotnych w podmiotach leczniczych,
- 5) udział w naradach i szkoleniach, organizowanych w szczególności przez samorząd województwa i Państwową Agencję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Krajowe Biuro ds. Przeciwdziałania Narkomanii.

3. Realizatorami Programu są ponadto:

- 1) podmioty zajmujące się profilaktyką i rozwiązywaniem problemów uzależnień oraz spraw społecznych, które posiadają niezbędną wiedzę, doświadczenie i potencjał kadrowy w zakresie zagadnień objętych Programem,
- 2) organizacje pozarządowe i podmioty wymienione w art. 3 ust. 3 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie oraz inne instytucje, jednostki i osoby fizyczne, którym zleca się realizację zadań Programu, zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa,
- 3) służby zobowiązane do przeciwdziałania uzależnieniom na podstawie odrębnych przepisów i odpowiedzialne za ograniczenie rozmiarów naruszenia prawa lub innych zakłóceń życia publicznego przez osoby będące pod wpływem alkoholu i narkotyków.

4. Prezydent Miasta Kołobrzeg złoży Radzie Miasta Kołobrzeg sprawozdanie z wykonania zadań Programu wraz ze sprawozdaniem z wykonania budżetu gminy za rok 2020.

UZASADNIENIE

Przyjęcie rocznego programu wynika z art. 4¹ ust. 2 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2019 r. poz. 2277) oraz art. 10 ust. 2 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. z 2019 r. poz. 852 z późn.zm.).

Przyjęcie dokumentu nie wymaga przeprowadzenia konsultacji społecznych.